Verordening straatnamen en huisnummers Gemeente Opmeer 2025

Dit zijn regels over het toekennen van (straat)namen en huisnummers in de gemeente.

De raad van de gemeente Opmeer;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 februari 2025, dossiernummer 1528, agendapunt 3.6;
gelet op artikel 6 van de Wet basisregistratie adressen en gebouwen en de artikelen 149 en 156 van de Gemeentewet;
besluit vast te stellen de volgende verordening:

Verordening straatnamen en huisnummers Gemeente Opmeer 2025

Artikel 1. Definities
In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
- college: college van burgemeester en wethouders van de Gemeente Opmeer;
- huisnummer: nummeraanduiding als bedoeld in artikel 1, onderdeel h, van de Wet;
- naam: een door het college gegeven naam aan een woonplaats, wijk, buurt of een deel van de openbare ruimte, bedoeld in artikel 1, onderdeel j, van de Wet, waaronder een straat of plein;
- naambord: afbeelding met de naam;
- huisnummerbord: afbeelding met het huisnummer;
- verantwoordelijke: iedereen die volgens het Burgerlijk Wetboek het recht heeft om op een bepaalde onroerende zaak een naam- of huisnummerbord op te hangen of te laten hangen;
- Wet: Wet basisregistratie adressen en gebouwen.

Artikel 2. Ophangen naamborden

1. Het college zorgt dat er op voldoende en passende plekken naamborden hangen.
2. Het college kan besluiten dat de verantwoordelijke een naambord moet ophangen.
3. De verantwoordelijke volgt bij het ophangen, onderhouden of verwijderen van een naambord de aanwijzingen van het college op.

Artikel 3. Ophangen huisnummerborden

1. Het college besluit of de verantwoordelijke een huisnummerbord moet ophangen of dat het college dat zelf doet.
2. Als het college vindt dat de plek waar een huisnummerbord moet hangen nog niet klaar is, wordt het huisnummerbord opgehangen binnen 4 weken nadat de plek wel klaar is.

Artikel 4. Laten hangen van borden

1. Een naam- of huisnummerbord is zichtbaar vanaf de openbare weg.
2. Het college kan besluiten dat een vervallen naam of huisnummer op een naam- of huisnummerbord wordt doorgestreept. Het college kan daarbij bepalen dat de verantwoordelijke die naam of dat huisnummer maximaal één jaar naast de nieuwe naam of het nieuwe huisnummer moet laten hangen.

Artikel 5. Geven van namen en huisnummers

1. Het college voert de taken, bedoeld in artikel 6, eerste tot vierde lid, van de Wet, uit. Het college kan hierbij een gemeente in Wijken en Buurten verdelen.
2. Het college geeft binnen de gemeente een naam aan een of meerdere woonplaatsen, wijken, buurten, straten en andere delen van de openbare ruimte.
3. Het college houdt zich aan het Convenant inzake postcodes en de Richtlijnen voor gemeenten bij het vaststellen van een indeling naar wijken en buurten zoals uitgegeven door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Artikel 6. De Commissie

Er is een commissie die het college adviseert over de naamgeving van openbare ruimten, de Commissie Naamgeving Openbare Ruimten, hierna te noemen: de Commissie.

Artikel 7. Taak van de Commissie

De Commissie geeft schriftelijk advies aan het college over mogelijke naamgeving in de openbare ruimte zoals bedoeld in artikel 5 lid 2 en aan openbare objecten waaraan het college een naam wenst te verbinden.

Artikel 8. Uitgangspunten

Bij de advisering toetst de Commissie aan de volgende uitgangspunten:

a. De naamgeving vindt plaats op basis van samenhangende categorieën. Bij de naamgeving van nieuwe complexen van openbare ruimten wordt daarom eerst de categorie gekozen. Bij het kiezen van een categorie zal in het bijzonder aandacht geschonken worden aan de verrichtingen van vrouwen voor de Nederlandse samenleving.

b. Individuele nieuwe namen lijken in schrijfwijze of klank bij het uitspreken niet te veel op reeds in de stad aanwezige namen openbare ruimten.

c. De namen zijn goed uitspreekbaar en niet te moeilijk te schrijven. Het gebruik van cijfers in de naam en vooral aan het einde van de naam wordt zoveel mogelijk vermeden.

d. Nog levende personen worden niet vernoemd, met uitzondering van de leden van het Koninklijk Huis. Vernoeming vindt niet eerder plaats dan nadat een periode van tien jaar is verstreken na het overlijden van de te vernoemen persoon.

e. Een voor vernoeming voorgedragen persoon moet blijk hebben gegeven van bijzondere verdiensten voor de samenleving binnen de gemeente Opmeer (stad en omliggende dorpen) of de samenleving in bredere zin.

f. Omdat naamgeving voor (zeer) lange termijn geldt, moet worden gewaakt voor modieuze naamgeving en moet terughoudendheid worden betracht bij naamgeving op grond van actualiteiten.

g. Bij persoonsvernoemingen verdient het toekennen van namen van tot dusver ondervertegenwoordigde groepen uit de samenleving extra aandacht. Diversiteit staat hierbij voorop. Er word gestreefd de gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen te laten uiten in een evenwichtige verdeling in de straatnaamgeving.

h. Toe te kennen namen mogen niet worden afgeleid van namen van bestaande commerciële instellingen en mogen ook niet gemakkelijk met dergelijke instellingen worden geassocieerd.

i. Het wijzigen van een reeds bestaande naam openbare ruimte wordt zo veel mogelijk vermeden

j. Als een straat wordt vernoemd naar een historische figuur wiens naam op verschillende manieren geschreven wordt, wordt de spellingsvariant gebruikt, die het dichtst bij de huidige spelling ligt.

k. Voor zover deze nog niet overeenkomen met eerder vermelde uitgangspunten zullen de bestuurlijke, taalkundige en inhoudelijke regels bij het kiezen van straatnamen, zoals vermeld in de VNG-publicatie “Benoemen, nummeren en begrenzen”, in acht genomen worden

Artikel 9. Samenstelling en lidmaatschap

1. De Commissie bestaat uit:

a. de burgemeester die de naamgeving openbare ruimte in zijn of haar portefeuille heeft;
b. een afdelingshoofd Grondgebiedzaken belast met de ruimtelijke ontwikkeling of een door hem/haar aan te wijzen medewerk(st)er;
c. een gemeentelijke BAG-deskundige;
d. een communicatieadviseur;
e. een beheerder openbare ruimte;
De Commissie benoemt uit haar midden een voorzitter en plaatsvervangend voorzitter.

Artikel 10. Deskundigen
De Commissie doet desgewenst een beroep op deskundigen. De Commissie is bevoegd ambtenaren en andere deskundigen uit te nodigen tot het bijwonen van de vergaderingen van de Commissie en daar het woord te voeren. Zij hebben geen stemrecht.

Artikel 11. Werkwijze
1. De Commissie komt bijeen:
a. wanneer de voorzitter dit nodig acht; of
b. op verzoek van het college.
2. De Commissie behandelt de aanvragen voor nieuwe namen, toetst die aan de criteria voor de naamgeving van openbare ruimten en aan de procedurele aspecten, wint zo nodig adviezen in bij derden, bespreekt deze verzoeken zo nodig met de aanvrager en/of relevante anderen, en stelt een voorstel op dat aan het college wordt voorgelegd ter vaststelling.
3. Burgers en of maatschappelijke instellingen en/of organisaties kunnen op individuele wijze aanvragen in het kader van (wijziging van) naamgeving indienen bij het college.
4. In incidentele gevallen kan het college ertoe beslissen om de inwoners van de gemeente Opmeer collectief uit te nodigen om mee te denken bij naamgeving. Ingekomen suggesties zullen als/dan aansluitend door de Commissie worden gewogen en van een advies aan het college worden voorzien.
5. Besluiten van de Commissie worden genomen bij meerderheid van stemmen. Indien de stemmen staken, beslist de voorzitter.

Artikel 12. Slotbepaling In gevallen waarin dit besluit niet voorziet, beslist de voorzitter van de Commissie

Artikel 13. Verbod eigen huisnummerbord of straatnaambord
Het is verboden om zonder toestemming van het college een huisnummerbord of naambord op te hangen dat zichtbaar is vanaf de openbare weg.

Artikel 14. Toezicht en handhaving

1. De algemeen toezichthouder Ruimte & ondernemen houdt toezicht op de naleving van deze verordening. Dit geldt ook voor de regels en besluiten die voor de uitvoering deze verordening zijn vastgesteld.
2. Op het overtreden van de artikelen 2 tot en met 4 en artikel 6 staat een straf. De straf is een geldboete van de eerste categorie.

Artikel 15. Moment waarop de regels gaan gelden

Deze verordening treedt in werking met ingang van 13 februari 2025.

Artikel 16. Oude regels zijn niet meer geldig

De Verordening naamgeving en nummering (adressen) van 25-11-2010 wordt ingetrokken.

Artikel 17. Overgang van oude naar nieuwe regels

Namen en huisnummers die het college op grond van de vorige verordening heeft toegekend, blijven na inwerkingtreding van deze verordening gelden.

Artikel 18. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als “Verordening straatnamen en huisnummers Gemeente Opmeer 2025”

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 20 maart 2025.

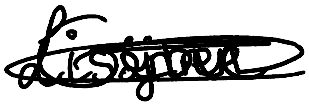

G.J. van den Hengel
voorzitter

L. Gijben
griffier

Toelichting

Algemeen deel

Inleiding

Op 1 juli 2009 is de Wet Basisregistraties Adressen en Gebouwen in werking getreden (Wet BAG). Deze wet regelt hoe gegevens van adressen en gebouwen, zoals bouwjaar, oppervlakte, gebruiksdoel en locatie op een gestructureerde manier geregistreerd moeten worden. De registratie is een onderdeel van het overheidsstelsel van basisregistraties

Artikel 6 van de Wet BAG verplicht gemeenten om woonplaatsen, straten en pleinen, maar ook ligplaatsen, standplaatsen, panden en verblijfsobjecten van een naam, nummer of begrenzing te voorzien. Dit is belangrijk voor een goede gestructureerde basisregistratie van adressen en gebouwen. De regels in deze verordening voeren dus uit wat in de wet staat, maar er worden ook aanvullende regels door de gemeenteraad vastgesteld. Bijvoorbeeld om de naamgeving van straten en het ophangen van straatnaamborden te regelen.

Inhoud verordening en belang van straatnamen en huisnummers (adressen)

De Wet BAG bepaalt dat de beslissingen genoemd in artikel 6 door de gemeenteraad moeten worden genomen. Dit betekent dat de gemeenteraad verantwoordelijk is voor deze beslissingen. Deze verordening delegeert de beslissingsbevoegdheid aan het college van burgemeester en wethouders (het college). Het college kan dan de namen, huisnummers en begrenzing vaststellen en zo adressen toekennen.

Adressen zijn heel belangrijk in het dagelijks leven. Ze zijn nodig voor hulpdiensten zoals de politie, brandweer, postbedrijven en ambulances. Maar ook voor makelaars, advocaten, notarissen en andere bedrijven. Deze organisaties kunnen hun werk niet goed doen zonder betrouwbare adresinformatie.

Bewoners hebben ook belang bij goede adressering. Hierdoor zijn bewoners vindbaar voor vrienden, familie en bezorgdiensten. Bovendien zijn adressen belangrijk voor de overheid. Veel overheidsregistraties bevatten adressen, en adressen helpen bij het selecteren van gegevens uit deze registraties.

Het is de taak van de gemeente om met aandacht namen te geven aan straten, pleinen en plantsoenen en andere delen van de openbare ruimte en nummers toe te kennen aan gebouwen (huisnummers). Dit moet nauwkeurig gebeuren om verwarring te voorkomen en ervoor te zorgen dat iedereen goed vindbaar is. Vanwege de vindbaarheid is het ook belangrijk dat namen en huisnummers vanaf de weg zichtbaar zijn. Zo kunnen de hulpdiensten ook makkelijk het juiste adres vinden.

Regels en gevolgen bevoegdheid

Op basis van artikel 4:81 van de Awb kan het college voor de bevoegdheid om straatnamen en huisnummers toe te kennen beleidsregels vaststellen. Dat zijn regels die voor het college bepalen hoe hij zijn taak uitvoert. Dit zijn bijvoorbeeld regels over waaraan een nieuwe straatnaam (of andere delen van de openbare ruimte) moet voldoen. Zo moeten namen niet te lang of lastig uit te spreken zijn. Daarnaast kan het college op grond van de verordening ook nadere regels vaststellen. Dit zijn bijvoorbeeld regels over hoe naam- en nummerborden en het formulier voor het aanvragen van een huisnummer er uit moeten zien. Dit zijn regels die het college en ook bewoners binden.

Bij het gebruik van de bevoegdheid tot het geven van straatnamen en huisnummers op grond van de Wet BAG moet het college rekening houden met de belangen van vooral bewoners en bedrijven. Het wijzigen van een naam of huisnummer kan met name deze groepen treffen. Soms moet het college de gevolgen van deze wijzigingen regelen. Het college moet er bijvoorbeeld voor zorgen dat bewoners en bedrijven voldoende tijd krijgen om hun nieuwe adres te kunnen doorgeven.

Als het college beslissingen neemt, kan daartegen in de regel bezwaar worden gemaakt of beroep worden ingesteld bij de rechter op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Alleen tegen het toekennen van een straatnaam of huisnummer kan dat volgens de rechtspraak niet (zie ABRvS 23-01-2013, ECLI:NL:RVS:2013:BY9258). Als er sprake is van de plicht om op het eigen pand een opgehangen bord te accepteren (gedoogplicht) is wel bezwaar en beroep mogelijk.

Artikelsgewijs

Artikel 1
Dit artikel licht bepaalde woorden toe die worden gebruikt in deze verordening.

In de definitie van naambord en huisnummerbord wordt ruimte geboden om ook op een andere manier dan een bord een naam en nummer weer te geven door de term 'afbeelding'. In artikel 4 van het Besluit BAG staat dat huisnummers bestaan uit (Arabische) cijfers waarbij dit eventueel kan worden aangevuld met één of meer letters.

Tot slot is ook het begrip verantwoordelijke gedefinieerd. Dat is degene die verantwoordelijk is voor het uitvoeren van deze verordening als het gaat om het ophangen van borden bij een onroerende zaak die niet van de gemeente is. Het gaat meestal om een eigenaar, maar het kan ook gaan om een huurder of beheerder. Dit hangt af van wat de eigenaar heeft afgesproken in het contract dat gaat over de rechten die iemand heeft om zaken aan de onroerende zaak te bevestigen. Uiteraard op een vanaf de openbare weg goed zichtbare plek.

Artikel 2
Dit artikel regelt het ophangen van naamborden. Het college is verantwoordelijk voor het ophangen van voldoende naamborden op goede plekken zoals het begin of einde van een straat. Het college kan ook besluiten dat een verantwoordelijke dit zelf moet doen. Dat kan het geval zijn als een bord het beste op een gevel van een huis of bedrijf kan worden gehangen. In dat geval moet de verantwoordelijke dulden (gedogen) dat er een bord wordt opgehangen aan zijn schutting, gevel of andere door het college aangewezen plaats. Het college geeft bij het besluit aan hoe en waar de verantwoordelijke het bord moet ophangen.

Artikel 3
Bij het ophangen van huisnummers is de hoofdregel dat de verantwoordelijke die zelf ophangt op een vanaf de openbare weg zichtbare plek. Het kan zijn dat een plek waarvoor een nummer is uitgeven door het college nog niet klaar is. Bijvoorbeeld als een gebouw of schutting nog niet is gebouwd of verbouwd. Het college geeft dan een termijn aan waarbinnen een huisnummer moet worden opgehangen als de plaats wel gereed is.

Artikel 4
Straatnamen veranderen soms. Als bijvoorbeeld een straatnaam of huisnummer is gewijzigd, kan het college ervoor kiezen om de oude naam zichtbaar, maar

doorgestreept, te laten hangen. Dat kan op één bord met beide namen of op twee afzonderlijke borden. In ieder geval kan het college de oude naam tot maximaal een jaar laten hangen. De verantwoordelijke moet dat dus een jaar dulden en kan dan het bord weghalen.

Artikel 5
Dit artikel regelt de relatie met artikel 6 van de Wet BAG. De Wet BAG kent complexe definities voor het afbakenen en aanwijzen van delen van gebouwen en plaatsen die een huisnummer kunnen ontvangen.
Om deze zaken niet in de verordening te herhalen beperkt het eerste lid van artikel 5 zich tot het delegeren van de bevoegdheid die door de wetgever bij de gemeenteraad is neergelegd. Het gaat dan om het afbakenen van ligplaatsen, standplaatsen, verblijfsobjecten en panden en het bepalen van woonplaatsen. Op grond van artikel 156 van de Gemeentewet kan de gemeenteraad deze bevoegdheid aan het college overdragen.

Het college kan dan verder de naamgeving van woonplaatsen en de straten of andere delen van de openbare ruimte en de huisnummering regelen. Een verdere onderverdeling in wijken of buurten schrijft de Wet BAG niet voor, maar is wel mogelijk. Het tweede lid biedt daar ook in de verordening de ruimte voor.

[*Het college heeft op grond van het derde lid verder de bevoegdheid om nadere regels vast te stellen. Die nadere regels gaan volgens de verordening in elk geval over hoe naam- en nummerborden er uit moeten zien en hoe die moeten worden opgehangen.*]

Tot slot is in het derde lid geregeld dat het college zich bij het toekennen van namen en huisnummers houdt aan het convenant inzake postcodes en de richtlijnen van het Centraal Bureau voor de Statistiek over de indeling van woonplaatsen in wijken en buurten.

Artikel 13
Het is de bedoeling dat naam- en nummerborden alleen op grond van een besluit van het college worden opgehangen. Om verwarring te voorkomen is het verboden om andere naam- of nummerborden (met al dan niet eigen verzonnen namen of nummers) op te hangen die zichtbaar kunnen zijn vanaf de openbare weg. Het verbod ziet alleen op namen van straten of andere delen van de openbare ruimte zoals een park of een plein. Dit verbod geldt niet voor namen die bijvoorbeeld eigenaren voor hun eigen huis gebruiken.

Artikel 14

Met deze bepaling worden toezichthouders aangewezen die daarmee de bevoegdheden krijgen op grond van hoofdstuk 5 van de Awb. [Het is aan gemeenten hoe zij de verordening willen handhaven: bestuursrechtelijk of strafrechtelijk. In dit geval is voor strafrechtelijke handhaving gekozen waarbij een boete kan worden opgelegd. Bepalingen over de handhaving middels een last onder bestuursdwang of onder dwangsom zijn niet in de verordening opgenomen. De bevoegdheid tot het opleggen van die sancties vloeit rechtstreeks voort uit artikel 125 van de Gemeentewet, wat de last onder dwangsom betreft in verbinding met artikel 5:32 van de Awb.

Artikel 17

Artikel 17 regelt het overgangsrecht (van oud naar nieuw). De namen en huisnummers die zijn gegeven op grond van de oude verordening blijven gelden ondanks dat er een nieuwe verordening is vastgesteld. Als deze namen of nummers worden aangepast, dan zal dat volgens de nieuwe regels gebeuren.